

Az Élet Szava (Word of Life) születése és megtelepedése Magyarországon.

(Hét év: 1983- 1990 között)

A kapcsolat kialakulása

Mózes – az Isten embere – egy napon azt kérte Istentől, hogy *„mutasd meg nékem dicsőségedet!”* Isten kész volt Mózes kérésének a teljesítésére, de a következő feltétellel: *„Amikor elvonul dicsőségem, a kőszikla hasadékába állítalak, és kezemmel betakarlak, amíg elvonulok. Aztán elveszem kezemet és hátulról megláthatsz”* (2Móz 33:22-23.)

Mi is most csak „hátulról,” vagyis utólag látjuk, hogy Isten dicsősége vonult be országunkba, amikor a Word of Life emberei először megjelentek Budafokon. A kősziklának, vagyis Isten kezének a különlegesen védelmező szeretetére és hatalmára is szükségünk volt az indulás esztendeiben.

Valamikor az 1980-as évek elején a Budafoki Baptista Gyülekezet istentiszteletén megjelent egy Németországból hazalátogató fiatalember, aki korábban Németországba disszidált, és ott a Word des Lebens stanbergi táborában megtért. Budafokról származott és hazatérve megerősítette a gyülekezetünket. Meleg és örömteljes közösségre talált itt a fiatalok között. Visszatérve Németországba ismét részt vett egy stanbergi táborozáson, ahol éppen akkor a Word of Life Kanadában működő bibliaiskolájának az igazgatója: **Carlin E Weinbauer**, volt az előadó, akiről megtudta, hogy Magyarországra utazik. Javasolta neki, hogy látogassa meg a budafoki gyülekezetet. Mi Budafokon örömmel vettük C E Weinbauer meglevenítő erejű szolgálatát és vendégül láttuk őt. Ő hazatérve egy levélben megköszönte a vendégszeretetünket és javasolta, hogy hívjuk meg a Wort des Lebens stanbergi táborának vezetőjét, Chuck Kosmant, aki nagyon érdeklődik a mi misszióink iránt és szívesen jönne – csoportosan is - közzénk az Evangélium üzenetével.⁽¹⁾

Abban az időben kommunista hatalom uralkodott Magyarországon. Bár már az ún. „gulyás-kommunizmus” korszakát éltük, vagyis némileg enyhültek a szigorú megszorítások. Ha dollárt hozott valaki, még a külföldi kapcsolatait is eltűrték, de a Párt által irányított Állami Egyházügyi Hivatal az egyházakat nagyon szigorú pórázon tartotta. Így történhetett meg, hogy én 1983. augusztus 15-én kaptam meg Kanadából C E Weinbauer levelét, és már 17-én táviratilag berendelték egyházam központjába. Beszámolót kértek, és felelősségre vontak a

külföldi kapcsolatokért. Óva intettek a további kapcsolatoktól, az egyházunk és az ország számára veszélyesnek ítélve azokat.

Ennek ellenére megírtam **Chuck Kosmannak** a meghívó levelet, aki válaszában közölte, hogy 1984 februárjában egy zenész- énekes csoporttal érkezik. Érkezését előzetesen közöltem a Baptista Egyház vezetőivel, sőt megszerveztük, hogy Chuck Kosman 1984. február 13-án ünnepi ebédet adott Szakács Józsefnek, a Szabadegyházak elnökének és néhány egyházvezetőnek. Ezzel elkezdődött a Word of Life kapcsolata a hivatalos egyházzal. Kosmannal öten jöttek és rendkívül hatékony és felrázó erejű szolgálatuk volt Budafokon.

1984 szeptemberében nyolctagú csoport jött a Word of Life részéről. Az egyház vezetésével történt egyeztetés után megszerveztem, hogy Budafokon kívül kilenc leginkább azoknak a városoknak a gyülekezeteibe is elmentek evangelizálni, amelyeknek a pásztoraival sok év óta ébredési imaközösségbe jártunk össze. (Nyíregyháza, Ócsa, Debrecen, Kiskőrös, Monor, Újpest, Pécs, Kaposvár, Tahitótfalu voltak ezek a helységek) Ezúttal **Paul Bubar**, a Word of Life nemzetközi igazgatója vezette a missziós csapatot. Új, meglevenítő, magával ragadó szellemiséget hoztak. A tiszta tanítás, az Evangélium ereje a Szentlélek által túláradó örömmel, fiatalos, friss eleven lobogásban, és szélzúgásban ragadta meg a hallgatókat általuk. A hívők között meglevenedést, a közeledők és a látogatók számára pedig megtéréseket eredményezett a szolgálatuk.

Átmeneti nehézség, személyi ok miatt

Paul Bubar azzal a tervvel jött, hogy a Word of Life szeretne Magyarországon missziómunkát kezdeni és megtelepedni. Éppen ezért – előzetes egyeztetés alapján – 1984. szeptember 24-én bekísértem őt a Baptista Egyház központjába azzal a céllal, hogy ismertesse missziós elgondolásait. Azzal a meggyőződéssel tettem ezt, hogy szolgálatuk által Isten az egész országos közösségünk meglevenítését szolgálja. Meglepetésünkre az egyház országos vezetői a Word of Life szervezetével való együttműködés feltételét abban határozták meg, ha velem (Kovács Gézával) minden kapcsolatukat megszüntetik. Aznap este még egy táviratot is kaptam, amely szerint másnap – a lakásomban vendégül látott – Paul Bubar igazgató urat **nélkülem** várják. Mivel Paul Bubar erre nem volt hajlandó, így (egy időre) a **Word of Life és a Magyarországi Baptista Egyház kapcsolata megtört, illetve létre sem jött.**

Nyilvánvaló, hogy a Kovács Gézát kizáró követelés nem az egyházvezetés, hanem az ÁEH álláspontja volt, amelyet az egyház vezetői kényszerűségből, de képviseltek. Engem ugyanis korábban kétszer távolított el az ÁEH a lelkipásztori szolgálatomból, valamint másodsor minden más egyházi szolgálatból is. Először 1961-ben Újpestről azonnali hatállyal vidékre

kellett költöznöm, minden indoklás nélkül. 1964-ben pedig – mivel Tahi táborban üdülés keretében evangelizáltunk – hosszas fegyelmi tárgyalás után, eltiltottak a lelkipásztori szolgálatból és kizártak minden egyházi tevékenységből. (Teológiai tanárság, bizottsági tisztség, stb.) Abban is közreműködtek, hogy csak segéd munkásként tudtam elhelyezkedni. Amikor pedig 1966 novemberében megengedték, hogy az akkor 32 tagú budafoki gyülekezetben szolgáljak, feltételül szabták, hogy más gyülekezetbe nem fogadok el meghívást, és semmilyen közegyházi tisztséget nem tölthetek be. Ezt követően 1966 és 1984 között a budafoki gyülekezet mintegy a nyolcszorosára növekedett és egy 5-600 ülőhelyes új imaházat épített számos kis teremmel és két lakással, valamint létrehozta a Menedék Alapítványt, amelynek munkásai buzgó szolgálattal kallódó és szenvedélybeteg fiatalok mentésén fáradoztak. Ez a helyzet erőteljesen irritálta az ÁEH illetékeseit és – bizonyára – az ő nyomására a baptista egyház vezetői sem tartottak elfogadható személynek egy kialakuló külföldi misszióval való kapcsolatra. Ez volt tehát a háttere annak, hogy az egyházam vezetői csak nélkülöm lettek volna hajlandók a Word of Life-al tárgyalni. Érthetően engem nagyon elszomorított, hogy a személyem akadálya lett a kapcsolat további építésének, de Paul Bubar úgy döntött, hogy várnak és imádkoznak.

1984 decemberében az ÁEH, illetve az egyházam vezetői újabb kísérletet tettek az eltávolításra. Berendeltek és közölték velem, hogy nyugdíjba kell mennem. (59 éves voltam akkor) Én úgy foglaltam állást, hogy az én gazdám a mindenható Isten, és az Ő budafoki gyülekezte, én akkor megyek nyugdíjba, amikor a gazdám így dönt. Ekkor csoda történt: három nap múlva telefonon közölték, hogy az ÁEH határozata szerint továbbra is szolgálatban maradhatok.

Közben tovább mélyült a Budafoki Gyülekezet és a Word des Lebens (A Word of Life németországi szervezete) közötti kapcsolat. Meghívásukra és szervezésükben meghívást kapott a budafoki gyülekezet kórusa – mintegy 40 fővel – egy németországi körútra. Egyenkénti útlevelet kértünk és kaptunk. 1985. június 15 és július 2 között Németországban több mint egy tucat gyülekezetben, és a bergi Word des Lebens táborban szolgáltunk, meglepően nagy hatékonysággal, az Ige üzenetével, bizonyágtételekkel, ének és zenei programmal. 1986. február 24 és március 28 közötti időszakra pedig négyen (Én és a feleségem, Géza fiam és a felesége) egy amerikai missziós körútra, és egy Bermuda szigetén tartott két hetes missziós konferenciára kaptunk meghívást, a Word of Life szervezettől. – **Ezek a nyugati utak csodálatosan gazdag élmények mellett, nagyon sok tapasztalatot és áldást jelentettek. Ugyanakkor – különös módon – erőteljes védelmet is!** Ekkoriban ugyanis a magyar kormány nagy igyekezettel arra törekedett, hogy kedvező benyomást keltsen Nyugaton. Emiatt a kiterjedt nyugati

kapcsolatok – bizonyos mértéken belül – védelmet jelentettek. Nem akarták ugyanis, hogy azok a nyugati országokban működő szervezetek, amelyek velünk ennyire szoros kapcsolatot ápoltak, a magyar kommunista államnak a rossz hírért keltsék, azáltal, hogy bennünket esetleg meghurcolnak, a velük ápolt kapcsolat miatt. Kérdőre vontak ugyan a nyugati utak miatt és részletes beszámolókat is kértek az utakról, de intézkedés ellenem nem történt.

Isten útjai kifürkészhetetlenek

Mi a magyarázata annak, hogy bár 1964 szeptemberében úgy látszott, hogy megszűnik a Word of Life magyarországi kapcsolata, mégis hamarosan tovább folytatódott?

Már 1984 októberében jött egy újabb csapatuk. Ezúttal a világszervezet alapító elnöke, Jack Wyrtsen vezette őket. Átütő erejű szolgálataik voltak. Ezekben a napokban ünnepelte a Szabadegyházak Tanácsa megalakulásának a 40. évfordulóját, ünnepi istentisztelet keretében, Újpesten. Elmentünk erre az alkalomra. Jack Wyrtsen, szót kért, üdvözölte a Tanácsot és egy jelentős összegű dollár csekket adott át a Szabadegyházak támogatására. Ezek után történt az én nyugdíjba küldésem kísérlete, amelyet aztán – amint írtam – visszavontak. 1985 és 1986-ban összesen 10 alkalommal voltak – általában csoportosan, és több napos alkalmakon – amerikai, vagy németországi szolgálattelvők a Word of Life részéről a budafoki gyülekezetben és szervezésünkben több más gyülekezetben is. Ezek a sűrűn tartott evangelizációs alkalmak mindig népesek voltak és Isten kegyelmét árasztották. Hozzájárultak ahhoz, hogy ezekben az években gyorsan növekedett a budafoki gyülekezet.

Közben egy egészen **különleges úton nyitott Isten kaput Paul Bubar által**, aki nagyon szíven viselte missziójuknak Magyarországon végzendő munkáját. Paul London felé repülve a repülőgépen megismerkedett egy Kovács Mihály nevű, Angliában élő gazdag bankárral, aki Magyarországról származott és régi barátságot ápolt Grósz Károllyal, aki akkor a Magyarországi Szocialista és Munkás Párt (MSZMP) nagyhatalmú főtitkára volt. (Paul egy különlegesen szép nyomtatású Bibliát is küldött Grósznak, mivel Grósz korábban nyomdászként dolgozott.) Kovács Mihály Grósz Károlyon át kieszközölte, hogy Miklós Imre, az ÁEH elnöke néhány héten belül fogadta Budapesten a hivatalában Paul Bubar. Vagyis közvetlen kapcsolatba került azzal a személlyel, aki a Magyarországon a Párt megbízásából az összes egyházi és vallási ügyeket irányító intézménynek a vezetője volt. Sőt Miklós Imre elfogadta Paul Bubar meghívását, aki számára egy körutat szervezett, az USA nevezetességeinek a meglátogatására. Ebben a kapcsolatban Paul Bubar azt a tanácsot kapta, hogy **vegye igénybe az USA-ban élő Dr. Haraszi Sándor közreműködését**, aki korábban Billy Graham világhírű evangélista Kelet-Európai – így a magyarországi – útjait szervezte. Haraszi Sándor pedig nemsokára megje-

lent Budapesten, meggyőzte a magyarországi illetékeseket arról, hogy ha ők akarnak Word of Life beruházást Magyarországon, akkor vegyék tudomásul Paul Bubarnak azt az álláspontját, hogy ő munkatársként Kovács Gézához ragaszkodik. Én pedig táviratot kaptam Haraszi Sándortól, hogy vegyem részt a Szabadegyházak Tanácsában folytatandó tárgyalásokon. E tárgyalások első eredménye az volt, hogy a már eddig is folytatott országos evangelizációs körutakon túl, **1985 és 1986 nyarán két-két hetet biztosítottak a Word of Life munkatársainak arra, hogy a Tahi táborban tartott ifjúsági konferenciákon a saját rendezésük szerint szolgáljanak.** Ezek a hetek nagy tömeget vonzottak, és az Evangélium kiemelkedő győzelmét jelentették. 1985-ben 4000 dollárt is adományoztak a Tahi tábor felújításának támogatására. Ekkor hoztak 10.000 dollárt a budafoki imaház mellett lévő épület megvásárlására is, hogy ott a Menedék Alapítvány – a budafoki gyülekezet lelki támogatásával – szenvedély betegségbe jutott fiatalok mentését munkálja. (Ez a szolgálat a mai napig is eredményesen folyik.) **Ma – évtizedekkel a rendszerváltás után – semmi különösét nem látunk abban, hogy amerikai misszionáriusok tömeget megmozgató evangelizációkat tartottak akkor Magyarországon. Akkor azonban – a nyolcvanas évek közepén – ez csodának számított az országunkban.** Az ÁEH-val kialakult kapcsolat pedig további lehetőségek kapuját is megnyitotta.

Tábor-helyet keresünk

A Magyarországi Baptista Egyház akkori vezetőinek az volt az elképzelése és törekvése, hogy a Word of Life jelentős beruházással építse ki Tahi tábort egy jelentős tömeg elszállásolására és táboroztatására alkalmas helyre. Ennek fejében évenként folyamatosan kapnak néhány hetet, amikor ott az ő munkatársaik szolgálhatnak. A Word of Life-nak azonban már akkor nagyon sok országban eredményesen működő ifjúsági tábora, és jól kimunkált missziós módszere volt, amelyhez ők (nagyon is határozottan) ragaszkodtak. Évtizedek alatt kialakult és **tudatosan kialakított módszer** ez arra vonatkozóan, ahogyan a gyermekeket és a fiatalokat egy-két hetes turnusokban sokszínű, intenzív foglalkoztatás által Jézus Krisztus elfogadására, vagy teljes odaszánást jelentő döntésre segítik. Másrészt a Word of Life misszióknak van ugyan világosan megfogalmazott evangéliumi hitvallása (2), de az ifjúsági misszióban sehol sem kötelezik el magukat egyetlen egyház felé sem, hanem igyekeznek **felekezetköziek** maradni, hogy így a lakosság szélesebb köre, és minden egyház felé nyitottak maradjanak. **Így a Word of Life illetékesei arra az elhatározásra jutottak, hogy a magyarországi missziós terveiket a Baptista Egyháztól, és ezen egyház Tahi táborától teljesen független helyen kell megvalósítaniuk.** Erre az ÁEH-tól is felhatalmazást kaptak.

Ezek után **hivatalos, írásos megbízást kaptam** a Word of Life amerikai központjától, hogy a misszió számára megfelelő helyet keressek.⁽³⁾ Közben az amerikai és a németországi munkatársak rendszeresen jöttek, részben azért, hogy a megvásárlásra felkínált helyeket megtekintsek, másrészt nem csak Budafokon, hanem számos más gyülekezetben is hatékony evangéliumi szolgálatokat végeztek.

A tábor-hely keresés mintegy két évig elhúzódott. Az igények sokrétűek voltak. Legyen szép helyen, valamilyen víz, vagyis strandolási lehetőséggel rendelkezzen. Ne legyen messze Budapeستől, jó közlekedési adottságai legyenek, ugyanakkor olyan helyen legyen, hogy a tábor hangossága ne zavarja a környezetet. Kapcsolatot építettem ki a Környezetvédelmi és Vízgazdálkodási Minisztériummal, ahol készséggel segítettek. Ezekben az években (1987- 88) a dollár-éhség erősen éreztette hatását, és a minisztériumok egyre bátrabbak lettek a Nyugat felé való kapcsolatok dolgában. (Tudni kell, hogy azokban az időkben nem volt magántulajdon Magyarországon, minden eladható tulajdonnal a minisztériumok rendelkeztek.) A minisztériumban egy Horváth László nevezetű úr – a minisztérium megbízottja – nagy buzgalommal segített. A lehetséges területek hosszú listáját adta át. Azt is megszervezte, hogy 1988. április 27-én **egy kis repülőgépbe ültetett bennünket, és bejártuk az országot**. A mi részünkről hatan mentünk el erre az útra. Köztünk Paul Bubar a Word of Life nemzetközi igazgatója, és két mérnök fiam is a gép utasa volt. A gép az ország több helyén leszállt és helyszíni szemlét tartottunk. Kisköre mellett, a Tisza tónál találtuk a legmegfelelőbb helyet. A terület gazdái nagy vendégséget is adtak számunkra, a jó vásár reményében. Itt előzetes megállapodást is aláírtunk a kiszemelt területre vonatkozóan. Paul Bubar azonban bizonytalankodott. Olyan záradékot íratott a megállapodásba, hogy az, csak a misszió amerikai szakértőinek a jóváhagyása esetén válik jogerőssé. A tárgyalások során az is kiderült, hogy az érvényes magyar törvények szerint, csak magyar jogi személy vásárolhat ingatlant. Azért is fel kellett tehát függesztenünk a vásárlást, mert létre kellett hoznunk egy jogi személyiséggel rendelkező magyar szervezetet. Akkor úgy tűnt, hogy ez a jogi követelmény a vásárlási szándék akadálya lehet, de aztán megtaláltuk a megoldást.

Megalakul az Élet Szava Alapítvány

Fontos tanácskozássra jöttünk össze 1989. április 6.-án, Budafokon, az én lelkipásztori lakáson. Ezen a tanácskozáson részt vett Harry Bollback és Paul Bubar a Word of Life International vezetősége részéről, Kiss Emil a Magyarországi Szabadegyházak Tanácsa részéről, Kovács Géza, a Word of Life magyarországi megbízottja, Dr Harmatta János, a Keresztyén Testvérgyülekezetek képviselője, Kovács Zoltán és Dr. Barbarics Ildikó a Menedék Alapítvány ré-

széről, Mónus Dániel baptista lelkipásztor, és Dr. Bukovszki Ákos, meghívtak, valamint Dr. Lévai Jolán jogtanácsos. Az akkori jogi lehetőségeket mérlegelve, hosszú tanácskozás után fontos közösségi és személyi jellegű döntéseket hoztunk. Ezen a tanácskozáson **elhatároztuk, hogy megalapítjuk az Élet Szava Alapítványt, amelynek alapítói a következő szervezetek:**

**Word of Life International,
Menedék Alapítvány,
Magyarországi Baptista Egyház,
Magyarországi Keresztyén Testvérgyülekezetek.**

A felsorolt személyekből álló testület abban is egyhangú döntést hozott, hogy a megalakítandó alapítvány kuratóriumának elnöke Kovács Géza, a helyettese Chuck Kosman, a titkára Dr. Bukovszki Ákos, a pénzügyi felelőse pedig Paul Bubar legyen. Ugyanakkor én megbízást kaptam arra, hogy dolgozzam ki az alapítvány alapokmányának a tervezetét. Némi gyakorlatom volt ebben, mert mintegy két évvel korábban hoztuk létre a Menedék Alapítványt Budafokon. Magyarországon újdonságnak számított ez, mert 1986-ban történt olyan irányú módosítás a Polgári Törvénykönyvben, amelynek alapján ilyen civil szervezeteket egyáltalán létesíteni lehetett. Az elkészített tervezettel felkerestem az illetékes Szociális és Egészségügyi Minisztériumot, ahol támogatásukról biztosítottak a tervezett Alapítvány működését illetően. Valahonnan az ÁEH új elnöke, Sarkadi Nagy Barna is értesült a Word of Life és a létrehozandó Alapítvány tervéről, és személyes beszélgetésre hívott meg engem. Támogató módon viszonyult az elgondolásunkhoz és egy részletes írásos beszámolót kért a Word of Life magyarországi terveiről, amit természetesen elkészítettem és átadtam. (Meg kell jegyezmem, hogy ekkor – 1989 elején – már erősen halványodni kezdett az ÁEH hatalmi pozíciója.)

A végleges formájában elkészült **Élet Szava Alapítvány Alapító Okiratát és az én lakáson ünnepélyesen aláírtuk.**⁽⁴⁾ Megalakult a kuratórium is, elnökének – az előzetes megállapodás szerint – engem (Kovács Gézát) választottak meg. Április 10-én négyen mutattuk be az Alapokmányt az illetékes Szociális és Egészségügyi Minisztériumban: Harry Bollback (a Word of Life International alelnöke), Paul Bubar, Kovács Zoltán (a Menedék Alapítvány kuratóriumának elnöke) és én. A Minisztérium jóváhagyta és pecsétjével hitelesítette az okmányt. **Ezáltal jogi lehetőség nyílt arra, hogy Magyarországon a Word of Life evangéliumi missziója elinduljon és az Élet Szava Alapítvány nevén ingatlant béreljünk, vagy vásároljunk.** Bár ezekben a hónapokban érezhető volt már a szocialista rendszer szorításának az enyhülése, még nem lehetett látni a rendszerváltást, amely néhány hónapon belül bekövetkezett.

Tóalmásra találunk

Kiderült, hogy az elvesztegetettnek gondolt időt – amelyet megfelelő tábor-hely keresésére fordítottunk – Isten a javunkra munkálta. Történt ugyanis, hogy a Szakszervezetek Országos Tanácsa (SZOT) kb. 1989 februárjában eladásra kínálta fel a Szabadegyházak Tanácsának (SZET) az állami tulajdonú, de a használatában lévő Andrassy kastélyt a hozzá tartozó tavakkal, patakkal, és a mintegy 35 hektárnyi ősparkkal, amely Tóalmáson van. Mivel a SZET-nek sem anyagi lehetősége, sem missziós terve nem volt egy ilyen vásárlásra, a szervezet akkori főtitkára közölte velem ezt a lehetőséget. 1989. március elsején látogattunk el először néhányan Tóalmásra. Már ekkor tárgyalást kezdeményeztem a SZOT illetékes vezetőivel és március 20-án szándéknyilatkozatot írtam alá a területre vonatkozóan. Majd az Élet Szava Alapítvány Alapító Okiratának az aláírására miatt is újra Magyarországra érkező Paul Bubarral, és egy kis csapattal együtt tettünk látogatást Tóalmáson. Valamennyiünket azonnal lenyűgözött ez a hely, különösen Paul Bubart. Egy őspark ölén, egy kiemelkedő nevezetességű kastély, tavakkal, patakkal, szállásnak alkalmassá tehető barakkokkal. A kastély önálló víznyerő művel, és víztoronnyal is rendelkezik. Itt lehet strandolni, sportolni, a falu mellett van és mégis elkülönülten, Budapesthez aránylag közel. Szóval **minden együtt volt ahhoz, hogy ideális helynek tekintsük Tóalmást egy evangéliumi missziós tábor kialakítására.**

1989. április 6.-án volt az első komoly és érdemi tárgyalásunk a SZOT vezetőségével. Azon a napon, amelynek az estjén az Élet Szava Alapító Okiratát is aláírtuk. Erre az alkalomra a Word of Life világszervezet elnök-igazgatója: Harry Bolback is eljött. A tárgyalás során kiderült, hogy azért válnak meg ettől a gyermekek üdültetését szolgáló intézményüktől, mert nincs pénzük a halaszthatatlanná vált épületek karbantartási és felújítási munkálatainak az elvégzésére. A működést pedig jogi lehetőségek birtokában a KÖJÁL (Közegészségi és Járványügyi Hivatal) a kastélyban és a barakkokban az akkori állapotában nem engedélyezte tovább.

Mindkét fél elfogadta azt, hogy egyelőre nem adásvételről tárgyalunk, hanem a kastélynak és a hozzá tartozó épületeknek és a 35 hektáros ősparknak a 10 évre szóló **bérletére** vonatkozó feltételeket kell meghatározni. A bérlet fejében vállalnunk kellett a kastély felújítását, a tavak és a patak rendezését, a szennyvíztisztító rendszer kiépítését és a barakkok komfortosítását. Arról folyt az egyezkedés, hogy mennyi legyen a bérleti díj, és hogy mennyit lehet majd levonnunk a bérleti díjból a létesítményre fordított beruházásból. Ezen az első tárgyaláson bizalmi légkör alakult ki és egy rövid jegyzőkönyv készült, amely utat nyitott a két tárgyaló partner között a további tárgyalásokra.⁽⁵⁾ **Több fordulóban ajánlatok születtek a SZOT részéről is, és az Élet Szava Alapítvány részéről is.**

1989. június 23-án, a sokadik tárgyaláson az Élet Szava részéről **egy különleges javaslattal álltunk elő**. Felajánlottuk, hogy mi elvégezzük a szükséges beruházásokat, hogy ezáltal a létesítmény hasznosítható állapotba kerüljön, a bérleti díjat pedig ne pénzben állapítsuk meg, hanem az Alapítvány vállalja, hogy **10 éven át, minden évben 3000 üdülési napot biztosít** ingyenesen a SZOT által beutalandó gyermekek, illetve fiatalok számára. Meglepetésünkre nagyon kedvezően fogadták az ajánlatunkat. Érthető, hiszen éppen az a vád terhelte a SZOT Üdültetési Főigazgatóságát – amely szervezet a Tóalmási létesítményt használta – hogy megszünteti a gyermekek üdültetését Tóalmáson, ahol évtizedek óta sok ezer gyermek töltötte kellemesen a nyári napokat.

Több jelentős problémában kellett még megegyezésre jutnunk. Kiderült, hogy a tavakat egy **halásztársaság** hasznosította, akik egy erdei házat is építettek az egyik tó közelében. A halállomány jelentős értékét is emlegették. Mi nem vállaltuk velük a „társbérletet.” Végül sikerült megegyeznünk a SZOT-tal abban, hogy ők felmondják a halásztársasággal kötött szerződést, mi pedig az erdei házikó árát (aránylag kedvező áron) kifizetjük, és így a halásztársaság elvonul. A **portás ház kiüresítése** is komoly problémát jelentett. Ezt a házat az Alapítvány gazdasági igazgatója számára szemeltük ki. Egy olyan hölgy lakott benne, akinek a szülei még az Andrássy grófokat szolgálták és nem akart elköltözni onnan. Sok keresés után sikerült egy olyan házat találnom Tóalmáson, és az Élet Szava számára megvásárolnom, amelybe mégis kész volt elköltözni. Az alkalmazottak dolgában is sikerült megegyezésre jutnunk. Abban egyeztünk meg, hogy SZOT minden tóalmási alkalmazottnak felmond, és mi azokat vesszük alkalmazásba, akikre szükségünk lesz, és akikkel a velük történő személyes beszélgetés során megegyezünk.^(6.)

Létrejön az Együttműködési Megállapodás

A SZOT illetékeseivel történő és egymást sűrűn követő tárgyalások során kialakultak a konkrét megegyezés reális körvonalai. Párhuzamosan az Élet Szava Kuratóriumának is gyakran üléseznie kellett. Kiemelkedik ezek közül az **1989 június 23.-án tartott kuratóriumi ülés**. Előzően már komoly körültekintéssel megfogalmaztuk a SZOT-tal kötendő Együttműködési Megállapodás aláírásra kész szövegét, másnapra ki volt tűzve az ünnepélyes aláírás napja. Emiatt ezen a tanácskozáson sürgősen elő kellett készíteni a Tóalmáson elindítandó tevékenységeket.

E jelentőségteljes kuratóriumi ülésen, a kuratórium elnöke ismertette az aláírásra kész **Együttműködési Megállapodás végleges szövegét**, amelyet a Kuratórium jóváhagyott.

Elhatároztuk, hogy a kialakítandó ifjúsági tábor gondnokságát ellátó **műszaki igazgatónak** már átadás-átvétel napját megelőzően az ingatlan területére kell költöznie. Elfogadtuk a javaslatot, hogy erre a szolgálatra Pátkai Béla nyíregyházi baptista lelkipásztort hívjuk meg, akivel a kuratórium elnöke már tárgyalt, és ő készségét nyilvánította erre a feladatra. Isten iránti hálaadással emlékezhetünk meg arról, hogy **Pátkai Béla**, családjával együtt, valóban hamarosan Tóalmásra költözött. 1989. szeptember 30-án részt vettem a nyíregyházi gyülekezet búcsú-istentiszteletén, amikor az Élet Szava nevében fogadtam őt, az új szolgálatában. Ő már a terület hivatalos átvétele előtt elkezdte, és nagy ügybuzgósággal heroikus munkát végzett, hogy irányításával a kastély és a barakkok használható állapotba kerüljenek, az ősparkot körülvevő, a sok helyen kidöntött, és széttagosított kerítés megújulva védelmet nyújtson.

A kuratórium megkérte a kuratórium elnökét, hogy teljes felhatalmazással tárgyaljon **az üdülő eddigi alkalmazottjaival**. Akiket alkalmasnak és szükségesnek lát, azokat alkalmazzuk, a többiekkel pedig a végkielégítésük összegéről állapotodjon meg. Ezek a beszélgetések megtörténtek, a volt alkalmazottak többségétől békességesen megváltunk, akiket megtartottunk, azok pedig a későbbiekben hű munkatársak lettek.

Az Élet Szava Alapítvány megalakulásának napjától az Alapítvány pénzügyeiről **hivatalos könyvelést kellett vezetni**. Erre a feladatra **Huszár Gézániét**, a Budafoki Baptista Gyülekezet tagját kértük meg, aki éveken át kiváló szakértelemmel és nagy hűséggel látta el ezt a feladatot.

Döntést hoztunk arról, hogy az Élet Szava ifjúsági tábor missziós tevékenységéről **széleskörű tájékoztatást** nyújtunk az ország lakossága, de különösen az egyházak és a keresztyén gyülekezetek felé. Első lépésként a Baptista Egyház hivatalos lapjában, a Békehírnökben részletes ismertetés jelent meg az Élet Szava missziójáról, a kuratórium elnökének tollából.

Paul Bubar, a Word of Life nemzetközi igazgatója, ezen az ülésen **bemutatta Eric Murphys** és javasolta, hogy a Kuratórium válassza meg őt **az Élet Szava Alapítvány igazgatójának**, aki Tóalmáson az ifjúsági tábor elindítását, megszervezését, a szükséges munkákat és különösen az ott kialakítandó missziót fogja irányítani. A Kuratórium azzal a kéréssel fogadta el Eric Murphy igazgatói megbízatását, hogy igazodjon a magyar viszonyokhoz és mielőbb tanuljon meg magyarul.

Eric Murphy hamarosan Budapestre költözött, kedves feleségével együtt. A 14. kerületi Török kör utcában, bérelt lakásban lakott egészen addig, amíg a Kastélyban sikerült kialakítani egy lakást a számukra. Mint ismeretes, nagy ügybuzgósággal, korábbi tapasztalatait felhasználva, kiváló szakszerűséggel látta el missziós feladatát. Működésének meghatározó szerepe volt abban, hogy a kastély alkalmassá vált rendezvények megtartására, majd a Bibliaiskola elindítá-

sára, a barakkok és az egész tábor pedig a fiatalok fogadására. Megépült a nagy előadóterem is. Mindez egyetlen céllal, hogy a fiatalok igaz megtérésre jussanak, és a megtértek pedig oda-szánt étellel szolgálják az Urat, Isten dicsőségére.⁽⁷⁾

Az Együttműködési Megállapodás aláírására különlegesen ünnepélyes keretek között került sor 1989. június 28-án a SZOT székházában. A SZOT vezetősége ünnepi vacsorán látta vendégül az Élet Szava kuratóriumának tagjait, amelyen rövid felszólalások hangzottak el. Ezután sor került a Megállapodás ünnepélyes aláírására. A SZOT részéről Kósáné, Dr. Kovács Magda a Szakszervezetek Országos Tanácsának akkori elnöke (későbbi miniszter), részünkről pedig a Kuratórium elnöke, és Chuck Kosman írta alá.

Nem lehet eléggé méltatni ennek a megállapodásnak a jelentőségét, különösen az Élet Szava evangéliumi programjával kapcsolatosan. Ennek az új, Magyarországon addig ismeretlen, az ifjúság megtérését munkáló szervezetnek évenként 250 olyan fiatal jelenlétét biztosította ez a megállapodás a kialakuló táborozásokon (ötször ötven fős csoportokban), akik nagy részben teljesen hitetlen háttérből jöttek. Ezek a fiatalok megismerkedtek a Bibliával, közösségbe kerültek hívő fiatalokkal és sokan közülük élő hitre jutottak. (Természetesen a táborozóknak csak kisebbségét alkották a SZOT által beutalt fiatalok, jóval többen jöttek olyanok, akiket a keresztyén gyülekezetekből toboroztunk.) Ugyanakkor a SZOT számára is nagyon előnyös volt a megállapodás, mert azt a sokak által ellenük szóló, és erősen hangoztatott vádat tudták kivédeni általa, hogy megszüntették a fiatalok üdültetését Tóalmáson. Hiszen az évi 250 fiatalot az ő beutalásuk alapján fogadta ingyenes üdültetésre az Élet Szava.

Jelentősek voltak a megállapodásban vállalt kötelezettségek. A kastély épületének felújításán túl, ki kellett építeni a barakkok számára a vizes blokkokat hideg-meleg vízellátással, létesíteni kellett teljesen új szennyvíztisztító telepet, rendezni kellett a tavak partját, a patakot, a kastély fűtésrendszerét, hogy csak a legfontosabbakat említsem. Ugyanakkor el kell ismerni, hogy az említett szellemi-lelki előnyök mellett **az Élet Szava is sok előnyhöz jutott az elindítandó táborozáshoz.** A beruházások vállalásának fejében külön díjazás nélkül átvettünk egy 400 fővel üzemelő konyhát teljes felszereléssel (főzőüstök, edények, konyhai és ebédlő felszerelések, bútorok, stb.) A kastélyban és a barakkokban az elszállásoláshoz használt ágyak, ágyneműk, szekrények, matracok, takarók, asztalok, székek, stb. mind díjmentesen használatunkba kerültek. Mindezek használt állapotban voltak ugyan, de nagyrésztük még több éven át használható volt. Az indulásnál nagyon jelentős értéket képeztek ezek. Az Együttműködési Megállapodásban részletezés nélkül, átfogó megfogalmazásban szerepelnek ezek a tételek.^(8.)

A táborozás külső feltételeinek kialakítása Tóalmáson

Fontos figyelembe vennünk, hogy **1989 a békés rendszerváltozás esztendeje volt** Magyarországon Szovjetunió 1945 óta rövid pórázon tartotta a hatáskörébe tartozó Kelet-Európai államokat. Most – Mihail Gorbacsov hatalomra kerülése után – határozottan megváltozott a helyzet: az un. csatlós államok önálló és szabad élet kialakítására kaptak lehetőséget. Hazánkban is felerősödtek a nemzeti, polgári és liberális irányú mozgalmak. Olyan események történtek, amelyeket korábban elképzelhetetlennek tartottunk. Június 16.-án – hatalmas ünnepi megmozdulás keretében – megtörtént Nagy Imrének, az 1956-os mártír miniszterelnöknek az újratemetése. Hamarosan összeült az un. Kerek-asztal tanácskozás, amelyen kidolgozták a békés rendszerváltozás útját. Bennünket, keresztyéneket közelebbről érintett, hogy július 29-én megtörtént **Billy Graham népstadioni evangelizációja**, amely mintegy 100.000 hallgatót vonzott a stadionba, és több tízezer ember jött előre a megtérés döntésével. Az alkalom előtt több mint fél éven át elképzelhetetlenül intenzív lelki, szellemi előkészítés fordította az emberek figyelmét az Evangélium felé. Több száz imacsoport imádkozott, több ezer tanácsadót és rendezőt készítettünk fel a szolgálatra. (Ezekben a munkákban mintegy 6 hónapon át magam is aktívan részt vettem.) A napilapok, a rádió, a TV folyamatosan napirenden tartotta a közelgő nagy eseményt. Ahogy akkor mondtuk: „már a csapból is Graham folyik” **Megérte! Isten egy új szellemi légkört terített az országra.** Nyilvánvaló, hogy ez a légkör hatással volt a Word of Life, illetve az Élet Szava magyarországi munkájának a kialakulására és a további formálódására is.

Az Együttműködési Megállapodás június 28.-i aláírása után megpezsdült az élet Tóalmáson. Az aláírást követő nyáron, ősszel és 1990 tavaszán hatalmas jelentőségű és méretű munkákkal meg kellett teremteni a nyári táborozás feltételeit. A sokasodó hivatalos és adminisztrációs ügyek intézésére és irányítására a Word of Life alkalmazásában szolgálatba állt **Dr. Barbarics Ildikó**. Már az előkészítésekben is részt vett, mint a Kuratórium tagja. Tolmácsként is folyamatosan szükség volt a közreműködésére. Az Élet Szava 20 éves működésére visszatekintve elmondható, hogy csaknem az **egyetlen olyan személy ő, aki kezdettől fogva a mai napig is széleskörű áttekintéssel és tevékenységgel, szent ügybuzgósággal, teljes idejével munkálja az Élet Szava tevékenységének a sikerét.**

1989. július 1-től engem (Kovács Gézát) is **alkalmazásába vett az Élet Szava Alapítvány**. A kézbe kapott „munkaköri leírás” szerint: „igehirdetői, propaganda, illetve kapcsolatszervezői és tanácsadói munkakör betöltésére” szolt a megbízásom.⁽⁹⁾ Valóban ilyesmit is végeztem, de az a négy hónap, amíg számomra ez a megbízatás tartott, sokkal inkább – mint a Kuratórium elnökének – a tábor, a kastély, és a hozzájuk tartozó nagy mennyiségű ingóságok, használati

eszközök átvétele, valamint a tábor rekonstrukciója terén elinduló munkák, és a munkákhoz a vállalkozók szervezése vette igénybe minden időmet. Feljegyzéseim szerint mintegy 15.000 km-t jártam gépkocsin, kifejezetten az Élet Szava táborának az ügyében e hónapok alatt. Egyébként ugyanebben az év július 1-én, adtam át utódomnak a budafoki gyülekezetben a szolgálatot, 23 évig tartó lelkipásztori munkálkodás után. 1989 augusztusában pedig a Debreceni Baptista Gyülekezet hívott meg lelkipásztorának, ezért tartott rövid ideig az Élet Szavánál való alkalmazásom.

Az épületek, a bennük lévő felszerelések, bútorok, szóval az egész terület, és a rajta lévő építmények és ingóságok **feltár szerinti átvétele 1989. szeptember 27.-én történt meg.** Ettől a naptól kezdve tekinthette magát az Élet Szava Alapítvány az egész létesítmény gazdájának. Igaz, hogy akkor még csak 10 évre szóló bérleti szerződés alapján, de hitben már akkor úgy tekintettük ezt a területet, hogy a mindenható Isten emberek mentésére szolgáló ajándékként az Evangélium hirdetésére és az Isten országának építésére rendelte ki, a Word of Life, illetve az Élet Szava részére. Feljegyzéseim szerint ezen esztendő november 7.-én hálaadó ünnepi együttlétre került sor az én lakásomon. Ezen az alkalmon részt vett Jack Wirtzen alapító igazgató a feleségével, Paul Bubar, nemzetközi igazgató, Chack Kosmann és még hat vendég. A hálaadás jegyében magasztaltuk az Urat! Az „Olga hotel” – feleségem neve alapján –, amely éveken át sokszor látta vendégül a Word of Life munkatársait, most nagy örömben ünnepelt.

A kastély felújítása mellett **a legnagyobb méretű munkák** a következők voltak: A szennyvíz elvezető rendszer és a szennyvíz tisztító telep kiépítése, a tavak fenekének kotrása és a tópart sövényel való kiépítése. A barakkok felújítása, a vízvezeték és a fűtési csövek beszerelése, zuhanyozók, világító testek felszerelése, csempézés. A portás-ház felújítása. Futballpálya, kosárlabdapályák és röplabdapályák kiépítése. Az összejöveteli hely épületének megépítése, a színpad kialakítása. A Béke utcában vásárolt ház felújítása. Járdák építése az épületek között. Eric Murphy – aki Pátkai Bélával együtt helyben szervezte és irányította a munkálatokat – 1990. április 6.-án kelt levelében örömteli bizakodással számolt be arról, hogy a minden idejében elkészül ahhoz, hogy a nyári táborozás sikeres legyen. Levelében már a megnyitó és a nyári program prospektusát is mellékelte.⁽¹⁰⁾ Az elmondottak szerint mind a kastély, mind a barakkok körül, különösen az előadóterem kialakítása terén jelentős munkálatok elvégzésére volt szükség. E munkák legfőbb irányítója és motorja Eric Murphy, az Élet Szava igazgatója volt.

A Tábor ünnepélyes megnyitása

Az épületek felújítása és az új létesítmények gyors ütemű elkészítése során némi feszültség is támadt a tulajdonos SZOT és a bérlő Élet Szava között. Az Együttműködési megállapodásnak

volt egy mondata, amely így szólt: „*Hasznosító fejlesztési célú beruházásokat csak saját költségének terhére végezheti, amelyet a tervezés időszakától kezdődően átadókkal egyeztetni köteles*”. A saját költséggel nem volt probléma, hiszen kizárólag a Nyugatról jött támogatás volt a pénzügyi forrásunk. A feszültség a mondat második része körül támadt. Eszerint ugyanis minden átalakításról hivatalos, és engedélyezett tervet kellett volna bemutatnunk a SZOT illetékes műszaki osztályának és az ő hozzájárulásukat, vagy legalább a tudomásul vételüket kellett volna kérnünk a munkák elkezdése előtt. El kell ismernünk, hogy ez nem történt meg. Először is azért, mert ezek a tervezések és engedélyezések hosszú időt vettek volna igénybe. Nékünk pedig sietnünk kellett. Azt is be kell azonban látnunk, hogy az Élet Szava igazgatója, aki a munkákat irányította, nem ismerte, és nem is nagyon kívánta tartani magát ezekhez a magyar rendszabályokhoz. A SZOT Üdültetési Főigazgatóságának Műszaki Osztályvezetője erőteljesen kifogásolta nálam – mint a Kuratórium elnökénél – a mulasztásunkat. Sikerült azonban meggyőzni őt arról, hogy mindaz, amit tettünk kizárólag egy elavult, korszerűtlen létesítmény korszerűsítésének tekinthető. Megállapodtunk abban, hogy az elkészült felújításokról és átalakításokról utólag pontos rajzokat fogunk benyújtani hozzájuk. Úgy gondolom, hogy **az akkori idők magyarországi fellazult közállapotának, és átmeneti jellegének tulajdonítható**, hogy a magyarázatomat és az ígéretemet elfogadták. (1990. március 13-án készítettem feljegyzést a SZOT illetékes osztályvezetőjével folytatott tárgyalásokról) (11)

Az ünnepélyes megnyitót 1990. május 19 - 20-án tartottuk. Erre az alkalomra egy 1000 személyes sátrort állítottunk fel. A Word of Life valamelyik európai országban működő táborától kaptuk ajándékba. Két napig tartott az ünnepség. Az első nap csoportos sétákon mutattuk be az épületeket, az ősparkot, a barakkokat és a különféle létesítményeket. Ezen a napon voltak sport programok, sok zene, és ének. Német, lengyel és magyar kórusok és énekegyüttesek vezették az éneklést. Az igehirdetést ezen a napon Joe Jordan tartotta, aki Argentínából érkezett. A második napon került sor a tábor ünnepélyes felavatására. Dél előtt Igét hirdetett a Kuratórium elnöke: Kovács Géza és Chuck Kosman a Wort des Lebens németországi igazgatója.

Délután a felavató istentisztelet ünnepi igehirdetője Paul Bubar a Word of Life Tengerentúli Szervezeteinek igazgatója volt, majd az Alapítvány alapítóinak képviselői szólaltak fel. Közben újra és újra kórusok, énekegyüttesek, zenekarok hangja, és általuk Istent magasztaló üzenetek csendültek fel, amelyek mennyei légkört teremtettek a zsúfolásig megtelt hatalmas sátorban és az oda be nem férő sokadalom szívében. Istent dicsőítő és áldásért könyörgő imádások hangzottak el és vitték hálánkat és buzgó kéréseinket a mindenható Isten színe elé.

Minden megjelent ember szívét öröm, hála és magasztalás töltötte be azon napon. (12)

Az első nyári táborozás 1990-ben

A Word of Life táborozásnak sok éves tapasztalat alapján kialakult missziós stratégiája van. Ezt Magyarországon, az Élet Szava táborban is alkalmazták. Ennek egyik fontos alapeleme, hogy **tanácsadók által vezetett csoportokba** fogadják a fiatalokat. A csoportokat olyan újjászületett, hívő „tanácsadók” vezetik, akik komoly kiképzést kaptak erre a szolgálatra. A tanácsadók személyes kapcsolatot létesítenek minden fiatallal és részletesen megbeszélik a csoporttal a naponként elhangzó igei tanításokat. Munkálják nem csak az Ige megértését, hanem a szükséges döntéseket is. Ezt a rendszert annyira komolyan veszik, hogy csak annyi fiatal fogadnak a táborba, ahány csoport – tanácsadók irányításával – létrejöhet. Egy másik jellegzetessége a táborozásnak **a nemes verseny**. A táborozók több (általában két) nagy csoportot képeznek, amelyeknek tagjai minden teljesítményért pontokat kapnak. (Biblia-ismeret, sport-teljesítmény, szobarend, stb. alapján) A csoportok vezetői folyamatosan nyilvántartják, és közlik a verseny állását. A győztesek természetesen elismerésben és jutalomban részesülnek. **A napi program nagyon színes**, és egész napon át komoly aktivitást igényel, a szabad időt is szervesen töltik, több irányú lehetőséggel. (Sport, strand, nyelvtanulás, zenetanulás, stb.) Az alkalmakat, énekléseket, rendezvényeket **öröm és vidám hangulat** jellemzi, sok tapssal, a jól működők elismerésével, vidám jelenetekkel, gazdag és bőséges élelmezési ellátással. Ugyanakkor határozott erkölcsi és magatartásbeli **rend és fegyelem** uralkodik a táborban, követelményként ugyan, de teljes szabadsággal és természetességgel. Minden táborozó héten **komoly igei tanítások, evangelizálások** hangzanak el a tábor munkatársai, vagy vendég előadók részéről, esténként színes zenei programmal, koncertekkel és biztonyságtételekkel. Hetenként **döntésre hívás történik**, egyszer azok felé, akik megtérő szívvel behívják Jézust az életükbe, egyszer pedig azok felé, akik már megtértek és most odaszánják magukat az Úr szolgálatára. Ez utóbbi általában esti tábortűznél történik, amikor jelképesen egy kis fadarabot dob a tűzbe az, aki Isten szolgálatára szánja az életét.

Izgalmas várakozás előzte meg az első nyári táborozást 1990-ben. Honnan jönnek, mennyien jönnek? – ez volt a nagy kérdés. Március és április folyamán 58 tanácsadó kiképzése történt meg. Megérkezett **Dan Bubar** – Paul Bubar fia – aki a tanácsadók irányításában, a tanításban nagyszerű szolgálatot végzett, és kedvességével, buzgóságával, tanulékonyágával mindenkinek barátja lett. Danról el kell mondanunk, hogy a megérkezését követő mintegy öt évben az Amerikából érkezett munkatársak közül a legkedveltebb, a leghatékonyabb volt. Néhány év alatt úgy megtanulta nyelvünket, hogy tökéletes magyarsággal prédikált, és a Szentlélek erejében, a Krisztusban való hit és öröm melegével segítette megtérésre a fiatalokat. A magyarországi misszió jövőjét láttuk benne. Ezért is tekintjük érthetetlennek, hogy Isten meg-

engedő akaratából a Word of Life magyarországi missziójának fájdalmas áldozata lett. A kocsiját vezette 1996 májusában, amikor egy vele szemben jövő teherautó pótkocsija elszabadulva a Dan kocsijának rohant és ő halálos sérülést szenvedett. Előtte való héten Kecskeméten evangelizált, ahol akkor én lelkipásztorként szolgáltam. Többen is hitre és üdvösségre jutottak azokban a napokban a szolgálata által. El lehet mondani, hogy Dan Bubar az USA-nak, a Word of Life-nak, a Bubar családnak, és saját magának az **Isten oltárára tett áldozata lett magyarországi ifjúsági evangéliumi misszióért.** A tanácsadók közül 1990-ben kiemelkedett a Székesfehérvárról érkező **Bán László**, aki azóta is az Élet Szava egyik legaktívabb és leghűségesebb munkása.

1990-ben 620 fiatal vett részt a nyári táborozásban. (Görögországból és Németországból 1-1, Olaszországból 20, Romániából 30 és Magyarországról 568.) A táborozók fele baptista gyülekezetekből jött, a többiek református, katolikus, és testvér-gyülekezeti háttérből érkeztek. Sokan voltak olyanok is, akik nem keresztyén családokból jöttek. 168-an nyilvánították ki döntésüket Krisztus követése mellett, 189-en pedig szolgálatra szánták oda az életüket. (SZOT beutaltjai – az Együttműködési Megállapodás szerint – csak 1991-től vettek részt a táborozásban). Lehet, hogy Isten nyilvántartása nem teljesen azonos azzal, amit a mi statisztikai adataink megjelölnek. Annyi azonban bizonyos, hogy 1990 óta csaknem minden gyülekezetben találkoztunk olyanokkal, akik arról tesznek bizonyosságot, hogy Tóalmáson döntöttek és fogadták szívükbe Krisztust. Az 1990-es táborozás értékelését Eric Murphy így jellemezte: **„A nyár felülmúlta minden várakozásomat.”**⁽¹³⁾

1991 január 11-én, az Élet Szava Alapítvány Kuratóriumának Stanbergben tartott ülésén, lemondtam a Kuratóriumban betöltött elnöki tisztemről, és javaslatomra Eric Murphyt, az Élet Szava igazgatóját választottuk meg az elnöki feladatkör betöltésére is. Döntésemben befolyásolt a debreceni lelkipásztori szolgálat egyre növekvő elfoglaltsága, még inkább pedig az, hogy a Magyarországon megváltozott politikai helyzet ezt a változást lehetővé tette. Két évvel korábban ez még nem volt lehetséges. A Kuratórium magyar tagjai szerették volna a vezetés kettős (amerikai és magyar) jellegét megtartani, de – az ügy érdekében – tudomásul vettük az amerikai és a németországi kuratóriumi tagok álláspontját.⁽¹⁴⁾

Tóalmáson kapu nyílt a jövő felé

Ebben a rövid írásműben az Élet Szava missziójának a születését, kialakulását, és az első nyári táborozás történetét kívántam ismertetni, a tábor megnyitásának huszadik évfordulója alkalmából. Befejezésül szeretném méltatni a Tóalmáson folyó missziós munka jelentőségét és rámutatni arra a széleskörű hatékonyságra, amelyet ez az Alapítvány országunkban végez. **Mi**

jelenti a reményteljes jövőt? A családok jövőjét, a gyülekezeti közösségek jövőjét, de egy nemzetnek, vagy akár az egész emberiségnek a reményteljes jövőt? A válasz egyértelmű: **egy egészséges lelkiületű, tiszta erkölcsű, szellemileg érett gondolkodású, tudásban, ismeretekben jól felkészült és testében is egészséges ifjúság!** Olyan új nemzedék, amely nem csak tovább viszi az elődök jó és nemes örökségét, hanem Istenben vetett hit által, és Jézus Krisztus váltságának új életet teremtő erejében sziklaszilárd és valóságos alapokra építi a jövőt! Nem csak a földi életre vonatkozó jövőt építi, hanem az örökkévalóság távlatában lát! Ez a hitbeli látás kötelez el arra, hogy a földi életünket Isten és emberek előtt való felelősséggel, és nem csak a magunk boldogulására, hanem a társadalom gyógyulására és minden ember javára éljük!

Magyar népünk a 20. század második felének ateista, kommunista korszakában jelentős részben elszakadt nem csak Istentől, hanem a vallástól is. A rendszerváltást követő időben az istentelen liberális eszmék eluralkodása pedig olyan útra sodorta ifjúságunkat, amelyet az erkölcsi romlás, az erőszak, a gyors siker minden áron való kiharcolása, a kéj, a mámor, és a szexgátlástalan hajszolása jellemez. Pusztuló nemzet lettünk: évente egy város lakosságával vagyunk kevesebben! A család szent intézménye romokban hever, a fiatalok úgy váltogatják partnereiket, mint a ruhájukat, anyák milliószámra ölik meg gyermekeiket, mielőtt megszülnék őket. Ma még időszerűbb Berzsenyi Dániel fájdalmasan zord hangja, mint amikor a 19. században írta:

„Elszórja, hidd el, mostani veszni tért
Erkölcöd: undok vipera fajzatok
Dúlják fel a várt, mely sok ádáz
Ostromokat mosolyogva nézett.

Most lassú méreg, lassú halál emészt.
Nézd: a kevély tölgy, melyet az éjszaki
Szélvész le nem dönt, benne termő
Férgek erős gyökereit megőrlik,

S gyenge széltől földre teríttetik!
**Így minden ország támasza, talpköve
A tiszta erkölcs, mely, ha megvész:
Róma ledől, s rabigába görbed.”** (14)

A Word of Life magyarországi szervezete, az Élet Szava, Istentől vett küldetéssel arra vállalkozott, hogy Isten szeretetének, az Evangéliumnak a hatalmával elérjen és megszólítsa minél több fiatalt és elvezesse őket az Istenben vetett élő hit erős fundamentumára! Sokféle válság dúl a világunkban: pénzügyi, gazdasági, társadalmi, politikai, stb. Az igazán súlyos válság azonban, amely **minden más válságnak is az igazi okozója: a hitbeli, és az ebből fakadó erkölcsi válság.** Vissza kell térnünk az egyetlen biztos és az egész életünket, társadalmunkat, az országunkat meggyógyító útra: az Istenben vetett élő hit útjára! Ezen az úton **Jézus Krisztus váltsága által olyan forrásra találunk, amely minden válságra valóságos és teljes megoldást jelent! Ezt képviseli – elsősorban a fiatalok felé – országunkban Tóalmáson az Élet Szava Alapítvány!**

Jegyzetek

1. Az első levél, amelynek a nyomán kapcsolat jött létre a Word of Life szervezettel
(A levél teljes másolata)
2. Kovács Géza megbízó levele
(A levél teljes másolata)
3. Az Élet Szava Hitvallása
(A teljes oldal)
4. Részlet Az Élet Szava Alapító Okiratából:

„Az Alapítvány célja: A megelőzés munkálása egy ifjúsági táborban, ahol intenzív sportolást, különféle kulturális és zenei foglalkozást, valamint bibliai tanítást valósítunk meg. A fiatalokban olyan életszemlélet kialakítása, mely számukra a józan és alkotó emberi élet lelki és erkölcsi alapját jelenti. Családi életre nevelés. Ifjúsági klubok szervezése és fenntartása, klubvezetők képzése. Nevelők felkészítése és képzése, megfelelő szakemberek bevonásával, akik bibliaismeretre tanítanak, lelki gondozásra és preventív jellegű nevelésre készítik fel. Együttműködés olyan kül- és belföldi szervezetekkel, melyek hasonló célok érdekében munkálkodnak”.

5. Részlet a SZOT-al folytatott első tárgyaláson, 1989. április 6-án felvett jegyzőkönyvből:

„A Word of Life magyarországi megbízottja és a Menedék Alapítvány elnöke megkereste a SZOT Üdülési Főigazgatóságát, hogy tízen- és huszoneves fiatalok részére nevelési programok, és üdülés céljából bérbe vennék, legalább 10 éves időtartamra, a Tóalmási gyermeküdülőt. A mai nap folyamán az Alapítvány amerikai képviselői megtekintették az üdülőt, és tájékoztatták az Üdülési Főigazgatóság képviselőjét arról, hogy a céljaiknak megfelel. Elmondták továbbá, hogy az Alapítvány célja gyermekek és fiatalok üdülés keretében történő nevelése, a keresztyén erkölcs normái szerint, ebben különféle szórakozási és kikapcsolódási programok szervezése számukra.”

6. Részlet az 1989. június 23-án írt Emlékeztetőből:

„A bérlet ellentételezésének másik lehetősége, hogy az Élet Szava Alapítvány a Tóalmási üdülőben évi meghatározott számú gyermek üdültetését vállalja, nyaranként 60 napos időtartamra. Ebben az esetben az Élet Szava Alapítvány 1991 nyarától köteles a SZOT beutaltjait üdültetni. Ez esetben bérlő bérleti díjat nem fizet, és a fel-

újítási költségek is a bérlőt terhelik ... Bérlő a SZOT gyermek beutaltjainak üdültetését évi 3000 vendégnapra térítésmentesen vállalja, a bérleti díj fejében.”

7. Részlet az Élet Szava Kuratóriumának az 1989. június 27-én tartott tanácskozásán felvett jegyzőkönyvből:

„Jelenlévők a Tóalmási SZOT gyermeküdülő használatára vonatkozó megállapodás tervezetét egyhangúan elfogadták ... Paul Bubar állásfoglalást kér a kuratóriumtól Eric Murphy személyével kapcsolatosan. A Kuratórium valamennyi tagja elfogadja Eric Muphy-t az Alapítvány munkájának igazgatójaként, azzal, hogy amilyen gyorsan csak lehet erőfeszítéseket kell tennie a magyar nyelv elsajátítására. Elfogadja a Kuratórium döntéseit, a Kuratórium tagjai pedig elszántak arra, hogy támogassák munkájában”.

8. Néhány részlet az Együttműködési Megállapodásból:

„Az Élet Szava Alapítvány tevékenységét non profit tevékenységként végzi a saját programjaiban foglalt nevelési módszereket alkalmazva. – Ezen megállapodás időtartama 1989 okt. 31-től 2000. június 30-ig tart. – Az ingatlan fenntartásáról és zavartalan üzemeltetéséről hasznosító saját költségén gondoskodik, ideértve az épületek és a természetvédelmi terület folyamatos karbantartását is. – Átadók kötelezettséget vállalnak arra, hogy mindazokat a berendezési, felszerelési tárgyakat, amelyekre a hasznosító nem tart igényt, saját költségükön elszállítják. – Átadó a szerződés aláírásával egy időben átadja a csatlakozó halastavak vízjogi engedélyét.”

9. Kovács Géza 1989 júniusában készült munkaköri leírásának néhány részlete:

„Az Élet Szava Alapítványának a keresztyén és világi közösségek felé folytatott szolgálatainak az előmozdítása. – Az Igazgató segítése és tanácsolása. – Élet Szava képviselője evangéliumi összejöveteleken, bibliai tanítások tartása”.

10. Az Igazgató beszámolójából néhány részlet, amelyet a Kuratórium elnökének 1990 tavaszán küldött:

„Ez tényleg nemzetközi munka. 6 lengyel, 11 nyugat-német, 3 erdélyi, 1 amerikai és 10 magyar munkás dolgozik. Naponta legalább négy nyelv használatos ... A tavak vize le van csapolva, néhány hal a hűtőszekrényben várja, hogy a nyáron ízletes étel készüljön belőle. ... Két cég is dolgozik a helyszínen, az egyik a tavak kotrását végzi, a másik a fürdőszobák szerelését ... Egy amerikai Alapítvány forrást biztosított arra, hogy minden kuratóriumi tag 10 olyan rászoruló fiatal részesítsen ösztöndíjban, akik egyébként – anyagi okok miatt – nem vehetnének részt az üdültetésben.”

11. Néhány mondat abból a feljegyzésből, amelyet Kovács Géza készített, amikor a SZOT Üdültetési Főosztályának Műszaki Osztályvezetőjével 1990. március 13-án újabb megbeszélést folytatott, aki erőteljesen kifogásolta, hogy előzetes egyeztetés nélkül végezzük a felújítási munkákat.

„Az alapszerződésre hivatkozva határozott igénye, hogy tervrajzon mutassuk be, amit már eddig építettünk, illetve változtattunk és azt, amit ezután kívánunk alakítani ... Akkor lehet folytatni a tárgyalásokat, ha a kért tervrajzok elkészülnek.”

12. Jelentkezési lap a megnyitóra és a megnyitó programja. (A teljes oldal)

13. Részlet Eric Murphy 1990 évi nyári táborozásról szóló beszámolójából:

„A renoválási munkálatok időben, június-júliusra készültek el. Úgy határoztunk, hogy a tanácsadók számarányában fogadunk táborozókat ... Éppen annyi barakkot tudtunk helyreállítani, amennyire szükség volt – nem többet, hanem eleget. ... A nyár Kovács Géza prédikálásával kezdődött és Harmatta János előadásával zárult. Dan Bubar kiváló evangélistává fog fejlődni ... Tanácsadóink komoly áldást jelentettek! Igen jól működtek és segítőkészek voltak. Bán Lászlót kiképeztük, hogy a sport és minden egyéb aktivitás terén segítsen. Dan Bubar számára

jó segítségnek bizonyult ... Pátkai Béla naponként felügyelte a barakkok renoválási munkálatait ... A táborozók sokféle háttérből jöttek ... Két hetünkön 120 körüli volt a létszám, két másik héten pedig valamivel 50 fölött.”

14. Néhány mondat Kovács Géza kuratóriumi elnökségről való lemondásának indoklásából, amelyet 1991 január 11-én mondott el:

„Két éve az Élet Szava Alapítvány még más külső körülmények között jött létre. Akkor úgy indultunk, hogy az Élet Szava egy amerikai keresztyén szellemi és anyagi támogatást élvező magyar szervezet lesz. Azóta lehetőség nyílt arra, hogy az Élet Szava egy amerikai szervezet legyen Magyarországon, magyar keresztyén személyek segítő és kiszolgáló tevékenységének a bevonásával ... Mi az Élet Szava magyarországi tevékenységét nagyon hasznosnak, fontosnak és továbbra is teljes szívvel támogatásra méltónak tekintjük.”

15. Berzsenyi Dániel a 19. század első felének, az un. reform- kornak volt kiemelkedő jelentőségű költője. A közölt versrészlet „A magyarokhoz” című verséből való